

I.

Ačkoliv byl již dávno den, dokonce se muselo blížit i poledne, na cestě vedoucí lesem bylo sotva vidět. Dusot koňských kopyt prozradil blížícího se jezdce mnohem dříve, než se z mlžného oparu vynořila i jeho silueta.

Hbitý kůň sice běžel stále rychle, ale přes spadlý strom ležící napříč cestou se už nepřenesl hravě. I když překážka nebyla nijak vysoká, odrazil se s vypětím všech sil a dopadl ztěžka. Z každého jeho pohybu bylo cítit, že má za sebou dlouhou cestu.

Ještě déle však putoval jeho jezdec, ačkoliv z jeho polohy nebylo možné vyčíst jakékoliv známky únavy. Vlastně se z jeho výrazu nedalo odhadnout vůbec nic. Pod kapucí pláště se schovávala větrem a deštěm ošlehaná tvář zdobená hnědoryšavými vousy, která měla poněkud nepřítomný výraz. Jako by se jí namáhavá cesta ani netýkala. Jenom pronikavý pohled očí sledující každý záhyb cesty a jemné pohyby prstů, které řídily uzdu koně, svědčily o tom, že jezdec vnímá vše, co se děje kolem, s naprostou ostražitostí, a přitom vše činí jednoduchými pohyby vycházejícími z dlouholeté zkušenosti.

Černý plášť se stříbrnou růží na zádech visel na muži vyšší postavy téměř bez hnutí. V takové rychlosti by za ním za běžných okolností vlál, ale teď byl po dešti nesmírně těžký a lepil se na jeho tělo.

Po chvíli cesty se zdálo, že se rytíř začíná dívat kolem sebe ještě pozorněji. Vypadalo to, jako by něco hledal. Když konečně spatřil to, co bylo zřejmě předmětem jeho zájmu, na chvíli jeho obličejem prolétl nespokojený výraz. Ale hned jej vystřídala úleva a i náznak pobaveného úsměvu.

Zpomalil do klusu a poté do volného kroku. Pomalu přijel k vysokému stromu, pod nímž tiše odfrkával přivázaný kůň. Na zemi ležel asi dvanáctiletý hoch a spal. Pod hlavou měl stočen pytel, v němž zřejmě přenášel své věci.

Jezdec potichu přijel až k němu a pak schválně nahlas seskočil z koně. Hoch se polekaně probudil. Když poznal, kdo před ním stojí, okamžitě vyskočil a překotně se omlouval:

„Pane! Promiňte, já, já, já jsem jen na chvílku usnul, totiž zavřel oči, abych mohl přemýšlet. Odpusťte, neslyšel jsem vás, chtěl jsem...“

Byl by pokračoval dále, kdyby jej přívětivý hlas jezdce nepřerušil.

„Rád tě vidím, hochu. Neomlouvej se, zdržel jsem se. Jak dlouho tu čekáš?“

„Třetí den, pane. Dvě noci jsem nespál, ale teď ráno už se mi začínaly zavírat oči, odpusťte...“ rychle ze sebe sypal chlapec.

„Třetí den... To tě máma s tátou nepostrádají?“ ptal se rytíř, zatímco odvazoval sedlo ze zpoceného koně.

„Víte, já mámu nemám. Umřela, když jsem byl ještě malý. A táta... ten si na mě vzpomene, jen když mě vidí a nesplete si mě zrovna s někým z čeládky. Vlastně mi tady bylo dobře.“

Ten tón, jakým hoch říkal svou zповěď, jezdcí pronikl do duše tak, že se od svého koně otočil zpět k chlapci a zadíval se mu s účastí do očí. Co jen mu ten příběh říkal? Jak živě si ještě teď po tolika letech vybavuje strohé zacházení ze strany svého strýce. Matka zemřela při porodu a otce odvedli s oddílem, když mu bylo kolem čtyř let. Doteď si vybavoval plačícího otce, jak na odchodu zapřísahal strýce, aby se ujal jeho syna. Scéna byla tak dojemná, že pronikla i železnou slupkou otcova bratra. Ne že by se malého hochu ujal s obzvláštní péčí nebo dokonce snad láskou, ale dával mu jíst a ustlal mu na seně pod střechem. Teta ho celou dobu považovala za přítěž a nejednou ji slyšel, jak svému muži vyčítá, kolik živení takového budižkničemy stojí.

Potřesením hlavou se však rytíř vzpamatoval z dávných vzpomínek. „Tak co, dáš mi toho koně?“ usmál se, když viděl, jak na něj hoch civí a neví, co má dělat.

„Ano, jistě,“ vyhrkl chlapec a rychle se otočil k uvázanému koni, který se náhlým pohybem vylekal a začal tancovat kolem stromu. Jezdec se chvíli díval, jak s ním hoch zápasí a jak se mu pokouší sundat deku, kterou byl přikrytý. Když se mu to podařilo, hodil ji rytíři. Ten se otočil ke svému koni a pečlivě jej přikryl. Poté ho uchopil za uzdu a přitiskl svou hlavu k jeho uchu. Bylo slyšet, jak svému společníku děkuje za dlouhou cestu.

„Vy se mi líbíte, pane,“ prohlásil kluk, který mezitím odvázal druhého koně a přivedl jej k rytíři. „To neumí jen tak někdo, takhle rozmlouvat se zvířaty. Můj táta se ke zvířatům nechová hezky. Vždycky bije vepře, když nechce jít na porážku. Chudák tak kvičí, že se mi pak přičí jíst jeho maso. Ale sním ho, protože jinak dostávám jenom chleba, a to mám občas trochu hlad,“ řekl smutně hoch.

„A teď nemáš hlad?“

„Popravdě mám, pane. Muž z kláštera mi sice dal trochu chleba a vody, ale stačilo to jen na den a půl, a to jsem šetřil. Pro vodu jsem si chodil do studánky tady po cestě, to jsem věděl, že vás neminu. Ale pro jídlo domů jsem nechtěl chodit, abych vás nepropásl.“

Ubohý klučina, pomyslel si rytíř. Původně chtěl jet hned dál, ale

poté, co připravil sedlo na novém koni, vytáhl z brašny chléb a sedl si ke stromu, pod nímž hoch před chvílí spal. Sám měl pořádný hlad a toto byly jeho poslední zásoby. Přesto však rozdělil bochník na dvě části a tu větší podal chlapci.

Ten se do ní hladově zakousl a spořádal ji ještě dříve, než byl jezdec v polovině svého dílu.

„Vy jste z daleka?“ zeptal se ještě s plnou pusou.

„Ještě dva dny cesty. Toto je už třetí kůň, který mě poveze,“ jezdec ukázal na plnokrevníka, který už natěšeně podupával.

„Páni, a to jedete celou dobu v kuse?“

„Vyjel jsem před třemi dny za soumraku. Jednou jsem několik hodin spal pod jedním přístřeškem, protože lilo tak, že jsem ani neviděl, kam jedu. Ale pak déšť ustal, takže jsem mohl vyrazit.“

Rytíř nebyl zrovna vypravěč a vlastně celkově nerad moc mluvil, ale když viděl, jak kluk visí na každém jeho slově, tak se snažil mluvit co nejobširněji dokázal. Ale co mu má popsat podrobněji? Celý čas buď jel, nebo spal. Chlapci to zřejmě připadalo jako to největší dobrodružství na světě, ale pro něj to byla jen práce. Z vyprávění sice všechno vypadá nádherně, ale když se tak sám pozoroval, jak tu sedí unavený, zmoklý a špinavý, tak si říkal, že skutečnost je trochu jiná. Bylo mu však jasné, že hoch obdivuje každou kapku bláta na jeho obličej, protože si ještě nedovede představit, co vše je za tím ukryto.

„A vy taky bydlíte v klášteře jako je ten tady?“

„Ano, je to klášter stejného řádu. Proto jsem mohl představeného vašeho klášteře požádat, aby mně zde na cestě připravil koně.“

„Táta říká, že všichni by nejraději jezdili jen na koni sem a tam a oháněli se mečem, ale zorat pole, to nechce nikdo.“

Tu se jezdec od srdce rozesmál, až by se jeden divil, že je něčeho takového schopen. Ale tento klučina ho tak oslovil, že si předsevzal, že se na něj někdy ještě pozeptá.

„Ale já si to nemyslím, chtěl bych být jako vy!“ dodal rychle hoch, protože si nebyl jistý, zda se rytíře nedotkl.

„Chlapče, kolik ti je let?“

„Patnáct.“ Když se však jezdec na něj upřeně díval, tak tišeji dodal: „Třináct.“ Po další odmlce sklopil zrak k zemi a šeptl: „Jedenáct.“

Ale hned zvedl hlavu a s rozjařeným výrazem prohlásil: „Ale umím spoustu věcí. Umím jezdit na koni a učím se šermovat!“ Na důkaz svých slov zvedl ze země nejbližší klacek a s výkřiky s ním začal máchat vzduchem.

Rytíř se také postavil a vytasil svůj meč z pochvy. Poté jej natočil

jílcem k chlapci a řekl: „Zkus si ho podržet. Buď tě to osloví, nebo odradí.“

Pak chvílku pozoroval úžasem oněmělého hocha, který si první skutečný meč, jenž kdy držel, předával z jedné ruky do druhé a bedlivě zbraň zkoumal.

„Až ti skutečně bude těch patnáct let a nerozmyslíš si to do té doby, tak jdi do vašeho kláštera a nech si popsat cestu k nám. Budu na tebe čekat,“ řekl jezdec a vzal si meč zpět.

Hoch se rozzářil ještě více: „A jak se jmenuje ten váš klášter? A na koho se mám vlastně ptát, až tam dorazím?“

Rytíř mu s úsměvem odpověděl: „Náš klášter se jmenuje Bílý. A v něm se ptej na bratra Tadeáše.“

Muž sáhl do vaku za pasem, vyndal z něj několik mincí a podal je svému společníkovi.

„Tři stříbrňáky? Víte, co si za to všechno můžu koupit?“ zvolal nevěřicně chlapec.

„Zasloužil sis, za každý den čekání jeden. Vsadím se, že bratr z vašeho kláštera ti dal nanejvýš pár měďáků.“

„Dal mi kus chleba a vody a hnal mě s tím, že mám být rád, že mě zrovna nikdo nebije,“ odpověděl kluk posmutněle.

Rytíř naskočil na nového koně a chystal se vyjet. „A tobě vlastně říkají jak?“ vzpomněl si.

„Jsem František, syn sedláka tady z Darmějovic.“

„Tedy možná na shledanou,“ pravil muž s pokynutím hlavy a tryskem se rozjel vstříc další cestě. Chlapec ještě dlouho stál a díval se jeho směrem, i když mu v oparu jezdec i kůň už dávno zmizeli.

Tadeáš pobídl nového koně do rychlé jízdy. Podvědomě chtěl dohnat zdržení, byť mu bylo milé, a tak nešetřil ani sebe ani svého kopytníka. Zvíře bylo ohnivého temperamentu, takže se rádo nechalo pobízet k ostrému tempu, ale zároveň buď nebylo dobře zacvičené, nebo prostě mělo svou hlavu. Rytíř se v duchu trochu zlobil na své bratry z Červeného kláštera, protože je podezíral, že mu záměrně dali jednoho z horších koní. Kůň sice dlouho udržel rychlý běh, ale jezdec ho musel neustále hlídat, aby nevyvedl nějakou neplechu. To bylo únavné.

Teď zrovna ujížděli po sotva viditelné lesní pěšince, po které spíše chodila v noci zvířata než ve dne lidé. Ale Tadeáš moc dobře věděl, kudy jedou. Čím více se blížil k domovu, tím lépe se vyznal v každém zákoutí lesa a mohl tak volit skutečně nejkratší cestu.

Bylo to už před několika hodinami, co mu hoch předal nového koně, ale v myšlenkách se jím stále zaobíral. Sám nedovedl pochopit, čím ho ten chlapec tak zaujal.

Jak se čím dál tím více stmívalo, stočily se rytířovy myšlenky jiným směrem. Kdyby jel do svého kláštera bez přestávky, dorazil by do něj následující den někdy po poledni. Jenže začínal být čím dál tím unavenější a taky měl hlad. Přemýšlel tedy, zda by představenému vadilo, kdyby se o několik hodin zdržel. Kdyby vezl zprávu vyžadující okamžitou reakci, bez váhání by uháněl až k cíli, dokud by do něj nedojel nebo dokud by cestou nepadl. Nyní ale vezl poselství sice velmi důležité, nicméně pravdou bylo, že už tak vyjel z hlavního města s tří denním zpožděním.

Když se zvedl silný protivítr, rozhodl se s konečnou platností. Na křižovatce vybídl koně na stezku vedoucí do příkrého kopce a nechal jej stoupat vlastním tempem. Do kopce kráčeli přibližně hodinu a pak se cesta začala svažovat do údolí, jehož potůček porůznu lemovalo několik provizorních chýší lesníků.

Najednou kromě zesilujícího se proudu potoka uslyšel také dobře známý hluk mlýnského kola. Přijel právě včas. V lese už bylo temno a nebylo pořádně vidět na cestu.

Před mlýnským stavením si hrálo malé děvčátko. Když cválajícího rytíře spatřilo, chvíli si ho prohlíželo a pak se šťastným obličejem vběhlo dovnitř. Sotva jezdec stačil dojet na dvůr a seskočit z koně, objevil se ve dveřích mladý, hladce oholený mlynář.

„Tadeáši! Tebe jsem nečekal,“ vítal hosta s úsměvem a potřásl mu rukou.

„Jel jsem okolo, tak jsem si říkal, jestli mě starý přítel nechá u sebe přenocovat,“ řekl Tadeáš.

„Ovšemže, ovšemže! Pojd', zavedeme koně do stáje a dáme ti něco teplého k jídlu,“ odpověděl mlynář, protože dobře věděl, že by rytíř nemohl ani pomyslet na vlastní pohodlí, dokud nezaopatrí svého čtyřnohého druha.

Když bylo o zvíře postaráno, vešli do stavení. Tadeáš se rozhlédl kolem. Jestli mu nějaký dům na světě, kromě jeho kláštera, byl milý, pak tento. Podíval se na dobře známou velkou pec stojící v rohu místnosti, u které hospodařila mladá, čiperná žena.

„Tadeáši,“ pozdravila. Chtěla ještě něco říct, ale přerušil ji křik čtyřletého syna, který seskočil z kožešin rozložených na peci a objal rytíře kolem kolen. Ten jej pohladil po vlasech a promluvil k němu:

„Tak co, ještě vás raubířů nemá maminka dost?“

„Asi ne,“ odpověděl za něj Vít a chytl svou ženu kolem ramen, „protože na cestě je další.“

Až teď si Tadeáš všiml, že paní mlynářová bude znovu maminkou.

„Blahopřeji Amálko, tak to už vás tu bude pět!“

„Děkuji. Myslím, že to bude druhý kluk. Ani nevím proč. Ale posaď se, ohřeji ti polévku.“

Mlynář však svého přítele nejprve zavedl do světnice, kde jej donutil svléct mokré oblečení a nechal ho obléct nějaké své. Tadeášovi sice bylo kratší a v pase volnější, ale stejně ho potěšila ta samozřejmost, s jakou Vít myslel úplně na vše. Zmoklý plášť a všechno ostatní pak mlynář položil k peci.

„Co tě k nám přivádí?“ zeptal se, když už se rytíř usadil za stolem a spořádal valnou část večere.

„Byl jsem v hlavním městě. Vyřizoval jsem poselství našeho představeného a teď mu vezu odpověď. Šlechta teď po smrti krále jedná o jeho nástupci. Král žádného syna neměl, a tak si na trůn činí nárok několik lidí. Náš řád hledí na volbu trochu s obavami. Poslední dobou se našim klášterům i našim osadám docela daří, což je trnem v oku mnoha lidem. Hlavně hrabě Rudolf nás nemá rád. Však už to dal několikrát najevo. Myslíme si, že kdyby byl zvolen, udělal by všechno pro to, aby nám mohl uškodit nebo nás dokonce i zrušit.“

„Vždycky jsem říkával, že za krále by měla mluvit vzkvétající města a zoraná pole, a ne úspěchy na bitevním poli. Jenže těch časů se asi nedočkáme,“ rozhorleně navázal mlynář. „Trochu ti závidím ten tvůj život v ústraní. Vás v klášteře se některé změny nedotknou, ale my tady přicházíme na řadu hned jako první. Když do kraje přijde nový pán, může se stát, že dá mlýn někomu jinému a my se budeme muset stěhovat.“

„Úplně v ústraní nežijeme, vždyť nám také náleží mnoho vesnic, o které se musíme starat. Ale máš pravdu, že u nás jsou někteří bratři, kteří snad nikdy neopustili brány kláštera. To však není nic pro mě, vždyť mě znáš. Mám rád lesy, koně...“ Nadechoval se sice, že ještě něco dodá, ale tu po něm začal z jedné strany lézt malý klučina a z druhé se přidalo děvčátko.

„Bude dneska pohádka, Tadeáši? Ano, pohádka!“ vykřikovali jeden přes druhého.

„Dnes ne, děti. Jděte spát a nechte Tadeáše odpočinout,“ odpověděla za rytíře paní domu. Viděla, jak je jejich host unaven, a také to, že by se chtěl přemoci a dětem něco povyprávět. Proto svým ratolestem domluvila a i přes protesty je uložila na pec.

„Natáhni se tady. My už půjdeme taky spát,“ řekla mu pak.

Tadeáš přikývl a poděkoval. Oči se mu zavíraly, takže stačilo jen lehnout si a už o sobě nevěděl.

Vzbudil se, když byla všude ještě tma. V síni panoval klid, jen dětské oddechování bylo slyšet ze strany, kde stála pec. Potichu, aby nikoho nevbudil, se oblékl do svých šatů a vzal si brašnu. Jakmile ji popadl, nahmatal v ní něco, co v ní ještě večer nebylo. Otevřel ji a našel celý bochník chleba, který mu tam musela Amálka schovat, když usnul.

Tadeáš se chtěl svým přátelům něčím odvděčit, ale peníze jim zde nechtěl nechávat. Vedlo se jim dobře a o něčem takovém by nechtěli ani slyšet. Najednou si však vzpomněl, že v hlavním městě koupil malý obrázek jen proto, aby se zbavil dotěrného prodavače, který s ním šel tři ulice a pořád mu ukazoval své zboží. Obrázek nebyl kdovíjakým uměleckým dílem, ale byl pěkný. Tadeáš ho vylovil z brašny a položil na stůl. Snad z něho budou mít mlynářovi radost.

Neslyšně vyklouzl hlavními dveřmi a vyhledal svého koně. Ten si nahlas odfrkl, když pochopil, že se chystají na další výlet. Ticho noci tak narušil kromě hučení neúnavného potoka i klapot koňských kopyt po dlážděném dvorku. Jakmile prošli brankou, vyskočil rytíř do sedla a odcválal.

U mlynářů se vyspal sice krátce, ale zato důkladně. Plný čerstvých sil uháněl dál směrem domů. Ani nezpozoroval, jak se nenápadně rozednilo; slunce bylo i dnes schované za mraky. Až když z nedaleké vesnice slyšel kostelní zvon, usoudil, že je poledne.

Za soumraku konečně mezi stromy spatřil Bílý klášter. Možná ho jen ovanul teplý vítr, ale daleko spíše to byl onen hřejivý pocit, že je po skoro třech týdnech putování opět doma.

Z dálky obdivoval krásný tvar věže tyčící se nad kaplí. Pak jeho pohled sklouzl na bílou vlajku s černým květem růže uprostřed. Taková vlajka visela ve všech kláštrech a vždy byla obšita lemováním v barvě daného kláštera.

Ačkoliv byla strážní věž nad branou ještě daleko a on měl na sobě černý plášť, takže ho za padající tmy nebylo snadné rozeznat, přesto spatřil na hradbách pohyb. Věděl, že ho bratři poznali a chystají se mu otevřít bránu. Znovu musel obdivovat jejich ostríží pohled, kterým bedlivě sledovali okolní krajinu.

Když stoupal po posledním úseku příjezdové cesty, brána se skutečně začala otevírat. Každé křídlo těžkého dřevěného masivu tlačili tři bratři v hnědém rouchu. Jakmile projel, opět bránu zavřeli.

Na nádvoří rytíř zastavil a seskočil. Uzdu od něj převzal jiný bratr, počkal, až si Tadeáš odepne brašnu, a odvedl koně do stájí.

„Tadeáši, vítej,“ oslovil jej starší muž s laskavým úsměvem na mírné tváři. Měl skoro holou hlavu, jen na spáncích mu vyrůstaly krátké, šedé vlasy. I když byl oděn do prostého bílého roucha a bílého pláště se znakem řádu, působil velmi důstojným dojmem.

„Bratře představený, ani nevíš, jak rád jsem doma. Těžký vzduch politiky mi vůbec neseď,“ odpověděl Tadeáš.

Představený mu pokynul, aby ho následoval, a tak oba vystoupali po schodech a zmizeli v útrobách kláštera. Chodbami šli mlčky. Cesta do pracovny představeného netrvala dlouho, ale Tadeáš se kolem sebe rozhlížel, jako by tudy nešel celé měsíce. A to byl pryč jen několik týdnů.

Pracovna představeného byla vkusně zařízená. Podlahu pokrýval velký koberec, na němž stálo několik knihoven, velký stůl, židle a kousek stranou také dvě křesla. Představený usedl za stůl a návštěvníkovi pokynul, aby si sedl na jednu z židlí naproti.

„Nuže Tadeáši, vyprávěj. Co tě zdrželo?“ zeptal se.

„Jel jsem co nejrychleji, pane, ale na cestu jsem se vydal s několika denním zpožděním. Pan Jindřich z Volmerku protahoval jednání, jak to jen šlo. Nejprve jsem musel čtyři dny čekat na přijetí a pak se mnou nemluvil ani pět minut. Že prý si váží všech duchovních řádů, včetně toho našeho, ale je zneklidněn tím, že se kněží tak málo starají o záležitosti víry a tak moc mluví králům a knížatům do světských záležitostí. Znovu vyjádřil svůj názor, že by se řády měly vzdát majetku a věnovat se čistě duchovní práci,“ hlásil Tadeáš. Pak ještě dodal: „Podle mě ti nemůže zapomenout, že tvé vesnice prosperují mnohem lépe než většina jeho osad a měst.“

„Milý Tadeáši, říkáš, že jsi u pana z Volmerku nebyl ani pět minut, stihl jsi mu i něco vyřídit nebo mluvil jen on?“ zasmál se představený.

„Máš pravdu, pane. Ke slovu mě nepustil. Ale tvůj dopis jsem odevzdal už předchozího dne a pan Jindřich říkal, že ho četl.“

Po přikývnutí představeného pokračoval: „Trávil jsem většinu času v zahradách jednacního paláce a podařilo se mi alespoň promluvit s několika dalšími lidmi. Vlastně se oni většinou přidávali ke mně a ptali se na tebe. Zejména od vévody Břetislava tě mám mnohokrát pozdravovat. Prý se na tebe bude muset ještě jednou přijet podívat, než potichu skoná v ústraní.“

„Vévoda Břetislav je velmi čestný muž, řádně založený. Velmi rád

jej uvidím. Ale doufal jsem, že jeho slovo bude mít u dvora ještě váhu. Ty však nevypadáš nadšeně.“

„Bratře představený, nevezu příliš dobré zprávy. I když nic ještě není jisté, vypadá to, že nejsilnější podporu má hrabě Rudolf. Šlechtě by vyhovoval nejvíc. Slyšel jsem, že mír už pro urozené pány trvá dlouho. Příliš v něm chudnou. Rudolfova výbojná povaha by jim mohla otevřít cestu k nějaké válce.“

„Vyjádřil se někdo k mé připomínce, že dědičné právo trůnu je pořád na straně mladého Richarda? Nebyl to sice králův syn, ale je blízký příbuzný a i sám Igor ho označil za svého nástupce. Nevím o tom, že by někdy vzal své prohlášení zpět,“ řekl představený.

„Vévoda Břetislav četl opis tvého listu a říkal, že je velmi smutné, že moudrý muž jako ty, který ze všech nejlépe ví, jaký panovník přivede zemi k rozkvětu a jaký k záhubě, musí svůj názor prosazovat takovými oklikami. Pana z Volmerku dokonce častoval několika nevybíravými výrazy.“

Představený se pousmál. „Vévoda Břetislav je muž rázné povahy. Co má na srdci, to všem od plic řekne a s následky se vypořádává až posléze. Kdyby nebyl tak bohatý, už by ho od dvora dávno vyhnali.“

Na chvíli se zadíval z okna. Poté, jako by se o něčem rozhodl, se otočil zpět k rytíři: „Tadeáši, děkuji ti za věrně splněný úkol. Už je pozdě. Odpočiň si a zítra ráno za mnou přijď. Probereme zbytek.“

Tadeáš přikývl a odešel. Až v pracovně představeného na něho dopadla únava posledních dní. Nebylo to jen cestou, byť namáhavou – na tu byl totiž zvyklý. Ale celé to politické poslání ho velmi zmohlo. Takové úkoly neměl rád, i když pro svůj klášter vykonal všechno, co mu určili.

Úzkými chodbami se dostal až k nenápadným dvířkám, které by nezasvěcený neodlišil od ostatních v řadě. Otevřel je a vstoupil do malé místnůstky. Mezi bíle nahozenými stěnami stálo jednoduché lůžko, dvě truhlice, stůl a židle. To bylo celé zařízení. Nic víc taky Tadeáš ke svému životu nepotřeboval.

Z jedné z truhlic vytáhl čisté oblečení a bílý plášť. Rytíři Řádu černé růže nosívali bílý plášť a bílé roucho přepásané opaskem se sponou v barvě kláštera. Druhou možností byly stejné, avšak černé oděvy se stříbrným znakem. Ty používali, když vykonávali nějaké hrubší práce, při kterých by bílá roucha brzy zašpinili a zničili.

Tadeáš ze sebe potřeboval smýt všechnu tu námahu posledních dní, a tak se chodbami vydal do umývárny, kde si dal teplou koupel. Poté vydatně povečeřel, vrátil se do své cely a tvrdě usnul.

Když se probudil, byla místnost naplněna světlem. Chvilí mu trvalo, než se vzpamatoval a uvědomil si, že je vlastně doma. Ještě na okamžik přivřel oči a zaposlouchal se do radostného zpěvu ptáků. Jak dlouho už ho neslyšel! Za poslední měsíc plný dešťů musel být toto první den, kdy zpoza mraků vykouklo slunce.

Jakmile znovu otevřel oči, došlo mu, že zřejmě spal dlouho, protože slunce se pomalu blížilo do jeho na jih otočeného okna. Rychle vstal a vyšel z cely. Vzpomněl si, že už měl být dávno u představeného, a tak minul jídelnu a spěšným krokem přišel ke dveřím jeho pracovny.

Zaklepal, vstoupil, ale nikoho zde nenašel.

„Bratra představeného jsem před chvílí zahlédl v zahradě,“ ozval se za ním hlas patřící starému muži.

Tadeáš se otočil a spatřil vyššího, avšak už trochu shrbeného muže pevných rysů. I když byla jeho tvář rozhodná, stále působila přívětivým a přístupným dojmem.

„Děkuji ti, bratře Pavle,“ odpověděl mu Tadeáš a odebral se do zahrad. Bratr Pavel měl na starosti všechny hospodářský provoz kláštera a vůbec celého řádu. Společně s mistrem, zdejším představeným, řídili vše – zatímco mistr se staral o duchovní úkol řádu, Pavel zajišťoval vše potřebné k tomu, aby kláštery a jejich osady prosperovaly, všichni měli co jíst, co si obléct a kde pracovat.

Tadeáš se chvíli procházel zahradou, až narazil na toho, jehož hledal.

„Bratře představený, prosím za prominutí, spal jsem dnes velmi tvrdě,“ omlouval se.

„Milý Tadeáši, zdravý spánek, který tělo potřebuje, není hřích. Abych pravdu řekl, nečekal jsem tě dříve než v poledne,“ odpověděl mistr s úsměvem. „Šel jsem se podívat, jak bratrům zahradníkům vyrostly růže. Odněkud přivezli nějakou novou odrůdu. Co na ni říkáš?“

Tadeáš se zadíval, kam mu představený ukázal a nepřítomně květiny pochválil. Hlavou se mu totiž opět rojily myšlenky na volbu krále, na níž tolik závisel osud řádu. Představený jako by to zpozoroval a pokračoval již věcnějším tónem:

„Tedy povídej. Včera jsi mi vylíčil jen část svých zážitků. Jaký máš z toho všeho pocit? Víš, že na tvé názory dám.“

„Bylo mi tam úzko, bratře představený,“ povzdechl si rytíř. „Až když jsem přijel sem, tak jsem si uvědomil, jak tíživě to tam na mě působilo. Nevadilo by mi, že se ke mně chovali jako k tomu nejposlednějšímu sluhovi, ale celý ten boj o moc, to není nic pro mě.“

„Nedivím se ti. Přesto však velmi záleží na tom, jak dopadne,“ řekl mistr. Pak pokynul rukou a dodal: „Pojď, ještě se trochu projdeme.“

Chvilí kráčeli mlčky, než se Tadeáš otázal: „Pane, jak zlé by to bylo, kdyby se králem stal hrabě Rudolf?“

„Že by to zemi rozhodně neprospělo, to je jasné. Ale na to se asi neptáš.“

Rytíř ustaraně přikývl. „Mohl by opravdu náš řád zrušit?“

„To víš, že mohl, Tadeáši. Ale tím se teď přece nemá význam zabývat. Musíme doufat. Velké naděje vkládám zejména do vévody Břetislava. Je to chytrý muž, který umí prosadit svou. Je bohatý a díky tomu, že dokáže dobře hospodařit, má dostatek prostředků, které pak může půjčovat ostatním. Těžko pak vyjednávat s někým, komu dlužíš pořádnou sumu peněz.“

To Tadeášovi dodalo naději, i když jedna část jeho nitra byla poubořena tím, že to takto vůbec může fungovat. O co jednodušší byl život tady v klášteře...

„Vůbec nevím, co bych dělal, kdyby řád skutečně zrušili,“ svěřil se pak nahlas.

Mistr se na tato slova zastavil a upřeně se zahleděl Tadeášovi do tváře. „Tadeáši, a sloužíš řádu kvůli sobě, nebo kvůli ostatním?“

Rytíř se začervenal. Pravdou bylo, že kdykoliv si vzpomněl na hrozbu zrušení řádu, začal se strachovat sám o sebe a o to, co by v takovém případě dělal. Na to, co by se stalo se všemi lidmi žijícími pod ochranou klášterů, přitom ani nepomyslel. To však nebylo správné a mistr o tom, zdá se, musel vědět.

Znovu se dali do chůze. „Budu pro tebe mít další úkol,“ řekl po nějakém čase představený a hlas měl již opět přívětivý. „Obávám se však, že je s ním spojeno další cestování.“

„Cokoliv, pane. Vždyt' víš, že mi to nečiní obtíže.“

„Až si pár dní odpočineš, potřeboval bych, abys zajel do Hnědého kláštera. Drží tam jednoho vězně, kterého bych si přál mít zde u nás. Dám ti s sebou list pro představeného. Vyzvu ho, aby ti zajatce vydal i s jedním koněm a zásobami na cestu. Ty ho dopravíš sem.“

„Mohu vyjet ihned, jestli si to přeješ. Není třeba čekat,“ nabídl se rytíř.

„Tvé sebeobětování tě šlechtí, Tadeáši,“ pravil s úsměvem představený, „ale zaprvé si opravdu potřebuješ odpočinout a zadruhé zajatci neuškodí, když si ve vězení několik dní posedí. Chléb a vodu dostane, lůžko také a to je vše, co si nyní zaslouží.“

Tadeáš přikývl; byl na podobné úkoly zvyklý. Nikdy se nevyptával

dál. Věděl, že to, co mu představený chtěl sdělit, už mu sdělil, a že zbytek není jeho starostí.

Pomalým krokem došli zpět k hlavní budově kláštera. Před dveřmi se ale ještě zastavili.

„Pěkná procházka, že ano?“ zeptal se mistr vesele a zahleděl se do korun stromů. Po chvíli pokýval hlavou a jako na rozloučenou Tadeášovi řekl: „Ještě něco. Za zajatce v momentě, kdy opustíš brány Hnědého kláštera, zodpovídáš. Je možné, že tě nebude následovat zcela dobrovolně. V takovém případě mu smíš dle uvážení připomenout, že je naším vězněm.“

Zatímco představený proklouzl dveřmi do kláštera, Tadeáš se udiveně zamyslel. Co asi dotyčný zajatec vyvedl, že vždy nanejvýš ohleduplný mistr mu svým nezaměnitelným způsobem nařídil, aby šetrností tentokrát příliš neoplýval?

Další dva dny naplnil Tadeáš procházkami zahradou, četbou knihy v knihovně a návštěvami kaple. Bílý klášter měl, stejně jako ostatní kláštery v zemi, dvě kaple. Do té hlavní měli přístup rytíři, tedy ti, kteří si osvojili základní hodnoty vyznávané Řádem černé růže, a v jejich duchu se snažili vykonávat své povolání, ať už bylo jakékoliv. Nezáleželo na tom, zda se jednalo o bratry, kteří se v klášteře věnovali například spisování, překladu a opisování hodnotných textů, jinému umění či vědám, bratry, kteří se zabývali řemesly, zemědělstvím a jinými hospodářskými záležitostmi, nebo o bratry, kteří měli na starosti rozhodování, dohled nad vesnicemi či jiné práce pro řád.

Mezi tyto bratry patřil i Tadeáš. Dříve měl na starosti několik vesnic na západ od Bílého kláštera, ale poslední dobou jej představený využíval spíše k různým úkolům, které nespadaly do pravomoci nikoho konkrétního.

Druhá, boční kaple byla pro ostatní obyvatele kláštera, kteří se plnohodnotnými členy řádu teprve mohli stát. Těm se říkalo čekající bratři. Pomáhali s nejrůznějšími pracemi a kromě toho také pravidelně navštěvovali výuku. Nestačilo však o zásadách, podle nichž byl řád řízen, vědět. Každý podle nich musel žít a dávat svým myšlením i jednáním najevo, že se mu staly přesvědčením. Potřebná vnitřní přeměna však velmi často trvala dlouho, nejčastěji mnoho let. Čekající bratři nosili hnědá roucha.

Tadeáš zrovna vycházel z hlavní kaple, když potkal jednoho z bratrů starajících se o koně.

„Bratře Jiří,“ oslovil jej. „Zítرا brzy ráno budu potřebovat Hroma.“

Hrom byl Tadeášův kůň. Takto ho pojmenoval sedlák, od něhož ho ještě coby čerstvě zaježděného hřebce kupoval. Odkud se toto jméno vzalo, bylo rytíři jasné hned po prvním svezení. Hrom nejen že uháněl s nespoutanou divokostí, ale i dusot jeho kopyt byl jaksi hlasitější než u ostatních koní.

Tadeášovi se však líbil a protože věřil, že zvíře dokáže usměrnit, koupil si ho. Nemusel sice, protože v každém klášteře byli rytířům nějakí koně k dispozici, ale většina dávala přednost vlastnímu. Chtěli k němu mít osobnější vztah. –

Den na to se Tadeáš nechal probudit časně. Slunce se za horami teprve připravovalo na svou dnešní pouť oblohou, když Jiří vyváděl Hroma ze stání. Zvíře svého pána uvítalo spokojeným potřásáním hlavy. Vždy s nelibostí neslo, když ho Tadeáš nechal doma a odjel na jiném koni. Na svou poslední cestu si ho však nemohl vzít. Tehdy měl v plánu koně měnit a Hroma nechtěl svěřit nikomu jinému, i kdyby si ho později zase vyzvedl.

Cesta ubíhala rychle. Projel několika vesnicemi patřícími jeho klášteru a nyní cválal mezi poli, na kterých se se svítáním začali objevovat první rolníci. Někteří na něj dokonce krátce zamávali.

Kolem poledne sjížděl z kopce do jedné osady, která už byla za hranicí pozemků kláštera, když něco mezi domy náhle upoutalo jeho pozornost. Podvědomě zbystril.

Hroma pobídl k ostrému tempu, které stupňoval tím více, čím více si uvědomoval, co před sebou vidí. Kolem jednoho domu se motali tři muži a čímsi se oháněli. Zbraně se občas zaleskly, takže se dalo usoudit, že jsou to meče. Ve dveřích se mihla sukně a poté do nich vskočil někdo v bílém plášti řádu. To znamenalo, že v nesnázích je dokonce bratr!

Tadeáš nemusel Hroma pohánět, kůň sám poznal napětí svého pána a běžel, co mu síly stačily. Rytíř zahlédl, jak se bratr ve dveřích otočil zpět k mužům a snažil se je zahnat vidlemi, které mu zřejmě žena podala zevnitř. Muži už už získávali převahu, když najednou zaslechli dusot Hroma. Obrátili se k přijíždějícímu. Ten do skupiny vlétl v plné rychlosti a rychlá rána mečem zasáhla jednoho z lupičů. Druhý stihl tak tak uskočit, ale třetímu se z druhé strany podařilo zasáhnout Tadeáše tak, že spadl ze sedla.

Vstal tak akorát včas, aby se mohl bránit. Koutkem oka zahlédl, jak druhý bratr doběhl ke svému opodál stojícímu koni, vytáhl z pochvy meč a přispěchal mu na pomoc.

Teď, když byly síly početně vyrovnány, se ihned projevila zdatnost a zkušenost rytířů. Jejich protivníci po chvíli leželi mrtví na zemi.

Oba udýchaní muži v bílém plášti zabodli meč hrotem do země, poklekli a pomodlili se. Až poté na sebe pohlédli a jejich překvapení neznalo mezí.

„Tadeáši!“ vykřikl muž rozložitější postavy se světlými, poněkud ustupujícími vlasy.

„Jane!“ odpověděl mu oslovený. „Co ty tady děláš?“

„Byl jsem na cestě zpět do kláštera. Tady jsem se zastavil, abych poprosil o doplnění vody. Přivázal jsem koně a když jsem se chystal vejít dále, objevili se tihle tři. Podle toho, jak se ta mladá žena tvářila, jsem poznal, že tu nejsou poprvé. Jenže meč jsem neopatrně nechal u svého koně. Odřízli mě od něj. Ale naštěstí ses tu objevil ty!“ vyprávěl bratr Jan.

Potěšení ze vzájemného setkání je tak ohromilo, že zapomněli na místní obyvatele. Vše se odehrálo tak rychle, že teprve nyní se začali scházet lidé z okolí. Také mladá žena vyšla z domu a chtěla rytířům poděkovat.

„Co se to tu děje?“ ozval se rázný hlas. Davem si klestil cestu mohutný muž výrazných vousů a obočí. Rozhlédl se na tu spoušť a poté pohlédl na bratry. Plášť řádu mu byl znám, i když vesnice ležela poměrně daleko od nejbližšího kláštera.

„Odneste je,“ rozkázal několika mužům a ukázal na tři bezvládná těla. Pak se obrátil k Tadeášovi s Janem: „Neloupili zde poprvé. Učinili jste záslužnou věc, že jste nás jich zbavili. Řekněte si cenu a odměna bude vaše.“

„Já bych chtěl doplnit vodu, o kterou jsem původně přišel poprosit,“ řekl Jan s úsměvem.

„Je pravda, že bych rád něco pojedl,“ přidal se Tadeáš, kterého rychlá reakce jeho druha pobavila.

Muž, jemuž říkali Milíř, na ně chvíli nechápavě hleděl a poté je prudkým máchnutím ruky vyzval, aby vešli dovnitř. Myslel si, že rytíři chtějí svou odměnu sjednat u jídelního stolu.

Tadeáš s Janem za ním vstoupili do prostorné místnosti. Podle pokynů si sedli za stůl a sledovali, jak žena, která Janovi podala vidle a která byla podle všeho Milířovou dcerou, chystá hostům jídlo. Po chvílce ke stolu usedl také mrzutý pán domu. Ukázalo se, že je to zdejší lokátor.

„Vy patříte k řádu, že?“ zeptal se muž příkře. Odpovědí mu bylo kývnutí hlav.

„No, dobrá. Není mi nic do těch vašich modliteb, protože z nich ještě nic dobrého stejně nevzešlo, ale bít se umíte mužně a toho si

cením. Zachránili jste mou dceru, takže ať se mi to líbí nebo ne, jsem vaším dlužníkem. Řekněte si, co chcete.“

Když neodpovídali, vstal a odešel do vedlejší místnosti. Po chvíli se vrátil a hodil před každého z rytířů měšec.

„Je plný zlatáků. Nebo považujete své služby za cennější?“ dodal, když viděl, jak se bratři zdráhají sáhnout na váčky.

„Pane, my právu nepomáháme pro peníze,“ řekl zaražený Jan. Tadeáš vedle něj seděl a mlčel. Pevně semknuté rty svědčily o tom, že to v jeho nitru jenom vře. Ještě se úplně nevzpamatoval z toho, že jeho rukou opět umírali lidé, a tento muž před něj hází měšce jako před nějakého žoldáka!

„Ale jestli nám chceš prokázat laskavost, jednu prosbu bych měl,“ slyšel pokračovat Jana. „Když jsem sem přijížděl, viděl jsem, že vaše vesnice nemá žádný kostel ani kapli. Nechybí vám to?“

„Všichni vstáváme ještě za tmy a za tmy taky chodíme spát. Na nějaké to klekání před svátostí nebo takové nesmysly tady nikdo nemá čas a ani na to není zvědavý,“ odpověděl nevrle Milíř.

„Potom tě tedy prosím, abys přijal jednoho z našich bratrů, kterého bych ti sem poslal. Nemusíte se bát žádných obřadů ani ničeho podobného. Mohl by si jen promluvit s těmi lidmi, kteří by měli zájem,“ navrhl Jan.

„Říkal jsem jasně, že na ty vaše povídačky nemáme čas. Tady leží zlatáky. Berte nebo nechte být.“

„Tedy vezmeme zavděk pouze trochou jídla a vody.“

Milíř se po těchto slovech rázně postavil, popadl měšce a odešel s nimi pryč. Víc už se v místnosti neukázal. Bratři se tak najedli v tichosti, poděkovali jeho dceři za znamenité jídlo a vyšli ven.

Mrtvoly byly již odklizeny a všichni se věnovali své práci, jako by se nic nestalo. Život obce šel jednoduše dál.

„Kam jedeš, Tadeáši?“ ptal se Jan, když se oba vyhoupli na své koně.

„Do Hnědého kláštera. Pojed' se mnou, představený tě stejně nečekal dříve než za měsíc.“

A tak se na další cestu vydali společně. Chvíli oba mlčeli a vstřebávali čerstvé dojmy, když ticho s šibalským úsměvem přerušil Jan: „Nakonec je dobře, že jsme nic nedostali. Jednou budeš toho muže žádat o něco mnohem většího.“

„Jak to myslíš?“ ozval se překvapený Tadeáš.

„Nevšiml sis, jak se na tebe jeho dcera celou dobu dívala?“

Jestli Tadeášovi doposud ubíhala cesta rychle, nyní poté, co se k němu připojil blízký přítel, utíkala ještě rychleji. Oba jezdci pravidelně střídali tempo. Chvíli hnali koně rychlým cvalem – to většinou jeli za sebou, každý ponořen do svých myšlenek – a chvíli cválali volněji. Přitom si povídali.

Vyprávěl zejména Jan, který strávil poslední měsíc mimo klášter. Zemřel mu otec a on coby nejstarší syn musel dohlédnout na to, jak bude majetek rodiny spravován dále. Požádal proto představeného, aby směl na osm týdnů odcestovat a věnovat se svým záležitostem.

Rodný dům pro něj již dávno nebyl domovem, tím pro něj byl klášter, ale i tak mu na rodině záleželo a spravedlivým rozdělením majetku jí pomohl více, než by se zdálo. Jeho slovo jednoduše platilo, takže zde nebylo moc místa ke sporům a vzájemnému osočování. Sám si jako památku na otce ponechal pouze několik předmětů, jako například zdobenou dýku nebo vázanou knihu modliteb, kterou otec neustále nosil při sobě.

O peníze a dům neměl zájem. Stavení přenechal své sestře a jejímu manželovi, kteří tak jako tak s otcem žili až do jeho smrti. Dva bratry vyplatil spravedlivým dílem, ale přitom zbylo dost peněz i pro sestru. Do zvláštní truhlice pak dal uložit podíl pro třetího bratra, který před pěti lety odešel kamsi do války a o němž od té doby neslyšeli. Stále doufali, že je naživu, ale také již mohl být několik roků mrtvý. Kdyby se však přeci jen někdy vrátil k rodnému prahu, bude jej ve sklepě čekat část otcova majetku, na kterou má právo. Sestře uložil, aby tento podíl hlídala a na úspory sáhla pouze v případě, že by se bratr stále nevracel a že by bylo nezbytně nutné peníze použít na živobytí.

Pro sebe si nenechal nic. Řád nebyl chudý, a tak svým rytířům zajistil vše, co potřebovali. Kdyby se však někdy musel z jakéhokoliv důvodu s kláštery rozloučit, mohl se vrátit k sestře. S tou jako jedinou ze sourozenců vycházel v dobrém. Ona by se od něj neodvrátila a mohl by bydlet s ní a švagrem.

Tadeáš s Janem vedli podobné rozmluvy často. Vždy, když jeden z nich musel vyřešit nějakou složitější situaci, rád se obohatil o názor toho druhého.

Přesto na nynější cestě nezapomněli na svůj úkol. Věděli, že povídat si mohou kdykoliv později, takže se snažili úseky volné jízdy co nejvíce omezovat. Vždy jen na tak dlouhou dobu, dokud si neodpočinuli jejich koně.

Právě cválali po široké lesní cestě ani ne den cesty od Hnědého

kláštera, když zahlédli muže nesoucího nějaké břemeno. Ten, sotvaže je spatřil, uskočil ze svahu do lesa a pádil houštím, co mu síly stačily.

Bratři nezvolnili. Jeli dále, pouze se za mužem ohlédli. Spatřili už jen světlý kabátec, který se občas probleskl mezi větvemi.

„Ten neměl moc čisté svědomí,“ prohodil žertem Jan. Nečekaný výjev ho skutečně pobavil. Tadeáš mu však neodpověděl. Nevěděl proč, ale měl z toho nějaký podivný pocit.

Tento pocit postupně zesiloval. Zřetelně cítil, že se jim lidé bydlící ve vesnicích, kudy projížděli, snaží vyhýbat. A nebylo to tím, že by prostě uvolňovali cestu rychle jedoucím koním. Daleko spíše z toho bylo cítit jakési nepřátelství.

Někdy osadníci jednoduše dělali, že je nevidí. Jindy se jakoby se strachem snažili okamžitě schovat. A občas na sobě Tadeáš vyložené cítil tiché, zlostné pohledy.

I Jan si toho začal všimnout a oba rytíři se na sebe rozpačitě podívali. Připadalo jim, že už pouhá výstroj rytířů černé růže z nich dělá nepřátele lidu. Byli by to nechápali kdekoliv na cestě, ale nyní, když už byli prakticky na hranicích pozemků Hnědého kláštera, byl jejich údiv o to větší.

Tadeáš si zprvu myslel, že zde možná vypukl nějaký sousedský spor. Že jeho bratři z Hnědého kláštera museli nějak zasáhnout a lidí bydlících v blízkosti se to dotklo. Nicméně ani přímo na pozemcích patřících řádu se necítil o nic lépe.

V poněkud stísněném rozpoložení dorazili až k branám Hnědého kláštera. Celá stavba i s opevněním byla vsazena mezi dva kopce. Možná k tomu přispělo ponuré počasí, ale na Tadeáše působila dojmem pevnosti. I vlajka nad branou jako by se ve větru třepotala poněkud hrozivě. Jaký rozdíl oproti tomu, jakým milým hlasem ho vítala domovská půda!

Brána se rychle rozevřela a jezdci vjeli dovnitř. Bratři za nimi hned zase zavřeli a obě křídla zajistili těžkými dřevěnými petlicemi. I když Tadeáš s Janem patřili k jinému klášteru, měli zde, stejně jako v kterémkoliv jiném klášteře, právo na základní pohostinnost. Každý bratr mohl požádat o jídlo, nocleh i různé další nezbytnosti, které potřeboval ke svému úkolu.

Než vybavili všechno potřebné ve stáji, dozvěděl se o jejich návštěvě i zástupce představeného. Sešel tedy na dvůr, aby bratry uvítal. Byl to vcelku nenápadný muž menšího vzrůstu, kterého by se dalo snadno splést s kýmkoliv jiným z kláštera. Jen nos měl trochu hákovitější.

„Bratři, co vás k nám přivádí?“ zeptal se. Ruce měl zasunuté do konců rukávů na opačné ruce a jeho pohled směřoval kamsi do strany.

„Přijíždíme s příkazy, které bratru představenému posílá mistr. Můžeš nás k němu uvést?“ odpověděl Tadeáš.

„Bratři, prosím za prominutí, ale obávám se, že vaší prosbě nemohu vyhovět. Bratr představený jel obhlédnout pozemky a vrátí se až pozdě večer. Pojdte se nyní ubytovat a navštívíte jej ráno.“

Rytířům nezbylo než souhlasit. Tadeáš si sice původně představoval, že vše potřebné vyřídí ještě dnes, aby již za svítání mohli odjet, ale nedalo se nic dělat.

Bratr Filip, jak se muž představil, je zavedl do jiné části kláštera, než předpokládali. Poté, co jim otevřel dveře komnaty, řekl: „Ubytujte se zde, bratři, a chovejte se jako doma. Kde najdete jídelnu, umyvárnou a vše potřebné, to se snadno zeptáte. Kdybyste si přáli ještě něco...“

„Bratře, tvá starost o nás tě šlechtí, ale nepřeháníš to?“ přerušil ho Tadeáš. „Nebývá zvykem, aby byli bratři z jiných klášterů ubytováni v pokojích pro hosty. Plně by nám vystačila cela, v jaké bydlí všichni ostatní.“

„Nedělejte si starosti, bratři. Máte za sebou náročnou cestu. A pak, pro bratry z Bílého kláštera se vždy najde něco lepšího,“ pravil s úsměvem a nepatrnou úklonou Filip a zavřel za sebou dveře.

„Dokonalosti už jen chybí, aby nám sluhové přinesli džbán vína,“ zasmál se nahlas Jan.

Tadeáš se jen hořce pousmál. Ale nebylo to z toho důvodu, že by se na Jana zlobil. Věděl, že se mu takovéto chování v klášteře nelíbí úplně stejně jako jemu, jen to dává najevo jinak. Na veselosti mu to však po tom prapodivném závěru jízdy nepřidalo.

Místnost nebyla velká, ale přesto byla mnohem větší než běžná cela bratrů. U stěny proti dveřím stála kamna, do kterých se zřejmě přikládalo z jiného pokoje. Vedle kamen byla dvě křesla a na zemi před kamny leželo několik kožešin. K bočním stěnám pak přiléhaly postele, na nichž jako veliká boule ležela tlustá peřina. Mezi postelemi stál bytelný stůl.

Když si odpočinuli, vyšli z komnaty a vrátili se na hlavní dvůr. Mezitím se setmělo, a tak prostranství osvětlovalo už jen několik loučí. Na dvoře bylo poměrně rušno. Bratři pobíhali sem a tam a odváděli udýchané koně. Vypadalo to, že se představený vrátil z objížďky.

Tadeáš si pohrával s myšlenkou, že by ho i přes nesouhlas bratra Filipa vyhledal hned. Měl na to právo, ale nakonec si představil sám

sebe, jak celý den jezdí po vesnicích a řeší problémy, a rozhodl se nechat představenému čas na odpočinek. Zastavil tedy prvního bratra, který mu přišel do cesty, a požádal jej, aby ho dovedl do vězení. Oslovený bratr se sice podivil, ale když mu pohled padl na bílou sponu na Tadeášově břiše, na nic se neptal a vydal se na cestu do útrob kláštera.

Tadeáš s Janem ho beze slova následovali. Za chvíli umklk ruch z nádvoří a bylo slyšet jen rozléhající se kroky tří rytířů. Sešli po schodech do sklepení, kde narazili na železnou mříž, před níž seděl na židli bratr v hnědém rouchu. U pasu měl meč a na stole před ním ležely klíče a pohár nějaké tekutiny, zřejmě vína.

Návštěvu očividně nečekal. Nejprve se tázavě podíval na bratra z vlastního kláštera a když ten pohledem zabloudil ke dvěma návštěvníkům, otočil se k nim.

„Bratře, posílá nás mistr. Jdeme se podívat na vašeho vězně,“ promluvil Tadeáš.

„A kterého myslíš?“

Tadeáš se zarazil. Vězňů zde bylo více? Sám nepamatoval, kdy naposledy měli zajatce v Bílém klášteře – jestli vůbec někdy –, a tady mají vězení obydlené více lidmi? Asi tu skutečně došlo k nějakým rozbrojům, jinak si to neuměl vysvětlit. Vězeň totiž musel pocházet z některé z vesnic kláštera, jinak by představený neměl právo vsadit ho do šatlavy.

„Davida, syna truhláře z Rejtmanic,“ vzpomněl si po krátkém uvažování Tadeáš.

Bratr popadl svazek klíčů, odemkl hlavní mříž a zavedl je k jedněm dveřím.

„Nech nás s ním promluvit osamotě, bratře.“

Žalářník kývl hlavou, otočil klíčem a odkráčel. Tadeáš s Janem vstoupili. Jejich oči si však musely přivyknout na skoro úplnou tmou. Vysoká kamenná místnůstka měla jen jedno malinké, zamřížované okénko, a to až úplně u stropu. Odněkud bylo slyšet kapání vody.

Tadeáš si zprvu myslel, že se bratr spletl, protože to vypadalo, že je vězení prázdné. Pak si ale všiml pohybu v jednom koutě.

„Co zas chcete?“ ozval se z onoho směru podrážděný hlas.

„Jsem bratr Tadeáš a toto je bratr Jan. Mluvím s Davidem?“

„Než jsem sem přišel, tak jsem jím byl – teď už mám pocit, že jsem největší vyvrhel na světě.“

Tadeášovi se jen stěží podařilo potlačit velké překvapení. Zvykl si neptat se mistra na více podrobností, než mu sám sdělil, ale člověk,

z té tiché nenávisti něco vykvetlo. Jaké štěstí, že se k tomuto činu nerozhodl někdo statnější. Ten by jistě zužitkoval výhodu překvapení.

Tadeášovi nebylo dobře, krvácel. Musel sehnat pomoc. Držel si ruku na ráně a vyšel ven. Dobelhal se ke statku, jen rudá stopa za ním ve sněhu zůstávala. Zabušil na vrata. Ještě jednou, důrazněji. Pak už se o vrata opřel celým tělem.

„Kdo je?“ zaslechl dřevem tlumený Václavův hlas.

„Tadeáš... Pomoc...“ vypravil ze sebe namáhavě rytíř.

Jak se dveře otevřely, skulil se do náruče překvapeného hospodáře.

Probudil se v malé místnůstce, do které oknem prosvítalo slunce. Venku musel být pěkný, mrazivý den.

„Chvála Bohu!“ ozvalo se vedle něj.

Tadeáš natočil hlavu a spatřil Markétu sedící u postele. V utrápených očích se jí objevily slzy. Radostí raněného objala, ale pak, jako by ji samotnou zarazila ta důvěrnost, se odtáhla a sáhla po džbánu s vodou.

Rytíř se pokusil posadit a kupodivu se mu to podařilo bez větších obtíží. Cítil se sice slabý a o pozornost se okamžitě přihlásila bodnutá noha, nicméně čekal, že to bude horší. Nějaké ty rány už za svůj život schytl a po jedné šarvátce proležel dokonce necelý půlrok, než byl zase schopen plnohodnotné činnosti.

Vděčně se napil. Pak si nechal upravit lůžko a zase se do něj svalil.

„Dojdu pro bábu,“ řekla Markéta a odběhla.

Tadeáš nevěděl, jakou bábu měla na mysli. Jen těžko Václavovu matku, která byla samotná upoutána na lůžko. Pustil to však z hlavy. Myšlenky se mu totiž vrátily k oné noci – nebo snad dnešní? Jak dlouho vlastně spal?

Trochu se otrásl, když si uvědomil, jak málo stačilo k tomu, aby už nebyl mezi živými. Spalo se mu dobře, byl příjemně unaven, a tak bylo s podivem, že se probudil právě včas, aby zabránil neštěstí. A i dále stálo štěstí na jeho straně, vždyť útočník měl tolik výhod. Přesto to není Tadeáš, na koho budou házet hlínu.

Po nějaké době se dveře znovu otevřely. Vstoupila starší žena v tmavých, potrhaných šatech. Nebyla hezká, obličej měla nepříjemný, ale o to více sebejistě se chovala.

„Zavři, musím být sama,“ procedila mezi zuby k Markétě, která zůstala stát ve dveřích. Ta se nejspíše podívala na Tadeáše, ale neodvážila se neuposlechnout.

Žena odhrnula peřinu a jala se odvazovat ošetřenou ránu. Počínala

si natolik zkušeně, že Tadeášovi došlo, že to musela být ona, kdo ho takto obvázal. Když se na ni zadíval, kmitlo mu pobaveně hlavou, že této ženě říkají „bába“, jen když ji chtějí o něco požádat. Jinak to musí být „babizna“ nebo něco podobného.

Bába si však jeho pohledu nevšímalá. Plně se soustředila na ránu a cosi si pro sebe mumlala. Pak udělala rukama nad Tadeášovou nohou několik krouživých pohybů a přitom znovu něco zašeptala. Následně vzala kožený vak, který si přinesla s sebou, a chvíli se v něm přehrabovala. Na stole rozprostřela nový obvaz a začala na něj s rozmáchlými gesty vsypávat různé bylinky. Když skončila, opět pozvedla ruce a nahlas vyslovila něco nesrozumitelného. Znělo to jako jazyk učenců, ale ten Tadeáš ovládal, a tak poznal, že to nejsou skutečná slova.

„Myslím, že jitrocel, heřmánek a zlatobýl budou léčit i bez zaříkad,“ prohodil s úsměvem a opřel se na posteli o lokty.

Babizna po něm šlehla pohledem a dál se věnovala své činnosti. Vypadalo to však, že nyní už své procedury zkrátila na minimum. Když dokončila obvazování, ani se neobtěžovala znovu zamáchat rukama.

Podívala se spokojeně na svou práci a měla se k odchodu.

„Děkuji,“ řekl Tadeáš směrem k jejím zádům. Sice předtím neodolal pokušení ženu popíchnout, ale jinak jí byl velmi vděčný. Stařena se na něj jen úkosem podívala, zamručela a odešla.

Hned poté do místnůstky vběhla Markéta. Vyptávala se rytíře, jak se cítí, a pochvalně se zmínila o bábě. Že hned poté, co se k nim Tadeáš přibelhal a omdlel, odběhl strýček pro tuto ženu, která léčila všechny v Milotíně a spoustu dalších lidí bydlících v okolí.

„Někteří o ní říkají, že je to stará čarodějnice. Možná mají pravdu, je doopravdy divná. Žije stranou od ostatních a na všechny se dívá tím svým pohledem. Člověk se před ní cítí nejistý. Ale potřebujeme ji. Umí spoustu zaklínadel, která skoro vždycky pomohou,“ brebentila Markéta.

Tadeáš ji v tom nechal. Nebylo pochyb o tom, že stařena uměla léčit, ale o kouzlech a čárech věděl své. Nechtěl však nahlas říci, že je bába jen vodí za nos. Markéta by se na ženu určitě rozhněvala a ta by příště už nepřišla.

Když se rozkřiklo, že se Tadeáš probral, přišli se na něj podívat i ostatní. Jako první k němu přispěchal ustaraný Mojmír, který si dělal výčitky, že zde nebyl, aby jej ochránil. A ani když Tadeáš poukázal na to, že to přece byl on sám, kdo ho poslal do Bílého kláštera, neopustila Mojmíra lítost.

blesklo Tadeášovi hlavou. Musel se usmát, když si představil, jak by se asi arcibiskup tvářil, kdyby věděl, že mu právě obhlíží dům.

Najednou se otevřely hlavní dveře katedrály, zřejmě právě skončila večerní mše. Ven se začali trousit lidé, osamoceně i po skupinkách, a často se ještě zastavovali, aby si popovídali. Nedaleko se srotila skupinka starších žen a dohadovala se o ceně ryb na trhu.

Poté ale k rytířově uchu zalétl jiný hovor. Stranou od ostatních stáli dva starší muži, oblečení spíše venkovsky než městsky.

„Měl by sis jít poslechnout faráře Matouše. Káže u svatého Antonína. To ti povídám, to je úplně jiné kázání, než tady to žalostné pozpěvování v jazyce učenců. Matouš se nebojí hlásat po našem a co hlásá, panečku! Trefuje se do vrchnosti, jak té světské, tak té duchovní. A má pravdu, však už z toho měl oplétačky. Ale nejen do vrchnosti, i lidem dokáže pěkně zatopit. Je mu jedno, jak plno má v lavicích. I kdyby tam seděl jen jeden člověk, který by byl ještě napůl hluchý, kázal by s tou samou vervou. Však pojď zítra na ranní a uvidíš sám!“ vybízel jeden z nich.

Druhý pokyvoval hlavou. Vypadalo to, že ani jeho právě skončená mše příliš neoslovila.

„Kde najdu svatého Antonína?“ ozval se nenadále Tadeáš.

Muži se překvapeně ohlédli. Ten, který svého druha tak živě přesvědčoval, si ho chvíli měřil pohledem. Pak zřejmě dospěl k názoru, že má co dělat s člověkem, který je hoden odpovědi, a řekl: „Pojď, domů mám cestu kolem.“

A tak šli. Kráčeli převážně mlčky, protože oba muži se před rytířem zdráhali rozhovořit. Dokonce se ani nepředstavili. Tadeáše napadlo, že z Matoušova kázání nemá oplétačky jen sám farář.

„Jsme tady. Zítra v sedm,“ řekl ten, který vedl, když dorazili na místo. Tadeáš se krátce zeptal na cestu zpět do svého hostince. Muži ho sice podle jména neznali, ale když jim popsal honosný dům, jenž stál v jeho blízkosti, rozjasnilo se jim, a tak mu ukázali směr.

Jakmile se ocitl zpět ve svém pokoji, okamžitě poznal, co se stalo. Ne že by tu někdo zanechal nějak nápadné stopy, to ne, ale bylo jasné, že místnost někdo v jeho nepřítomnosti prohlédl.

Rytíř se tedy přesvědčil, zda má ve vaku vše, co v něm má být, a když nic nescházelo, mávl nad tím rukou. Přesto se však na noc téměř nesvlékl a meč si nechal na dosah ruky.

Ráno se vzbudil náhle. Celý rozlámaný se zvedl z lůžka a zamířil dolů na dvůr. U kádě, ze které pacholci nabírali vodu pro koně, si omyl obličej a vydal se ke svatému Antonínovi. Čekal všelicos, ale

rozhodně ne to, že tu bude tak plno, že se navzdory včasnému příchodu bude muset postavit do boční uličky vedoucí podél lavic.

Přitom ani vlastně nevěděl, proč sem přišel. Ze svého dřívějšího života si odnesl spíše nechuť k chození do kostelů svaté církve a od té doby, co se přidal k řádu, ani žádný nenavštívil. Tím víc ho překvapilo to, co se neslo z kazatelny. Slova faráře Matouše se v tak mnohém podobala tomu, co jim říkával představený, že Tadeáš několikrát jen zešíroka otevřel oči.

„Ať tě nikdy ani nenapadne, že jsme jediní, kdo se snaží žít správně!“ varoval ho kdysi mistr. Teď mu rytíř musel dát za pravdu. Matouš si neliboval v žádných kvílivých chvalozpěvech ani okázalých ceremoniích. Jednoduše vystoupil na kazatelnu a promluvil přímo k lidem. Několika málo výstižnými slovy jim dokázal strhnout masku z tváře a ukázat věci ve správném světle. Nebál se jim říct, jací doopravdy jsou.

Když Tadeáš letmo pohlédl do davu, všiml si, že všichni pozorně poslouchají. Ačkoliv tu musely být stovky lidí, jediným zvukem, který občas narušil Matoušovo kázání, bylo vrznutí dřeva – to když si někdo přeci jen potřeboval na tvrdých lavicích malinko poposednout.

Po skončení vyšel Tadeáš ven a pln dojmů se opřel o nedaleké zábradlí. Zanedlouho se za ním ozval povědomý hlas.

„Ten se jednomu zaryje pod kůži, což?“ pravil muž, který ho sem včera dovedl. Když Tadeáš přikývl, pozvolna pokračoval. Sem tam se ohlédl na svého společníka, jako by se dožadoval souhlasu k tomu, co říká: „To je jiné než to, co většinou slycháváme jinde, že?“

Tadeáš se nechtěl svěřovat s tím, že se k jejich církvi ani nehlásí, a tak se omezil na nicneříkající zabručení a přikyvování.

„Mnoho lidí slyší na něco jiného,“ pokračoval opatrně muž. „Tady v arcibiskupově městě to samozřejmě není snadné, i když byl vydán patent, který zrušil nařízení jednotné víry. My... totiž chci říct, že pokud bys měl zájem, mohli bychom tě představit i jiným lidem. Lidem, kteří našli pravý poklad a už se ho nehodlají vzdát,“ dodal.

Muži se na sebe nejistě podívali a možná už trochu litovali toho, že se s pro ně neznámým člověkem dali do hovoru.

„Děkuji vám za nabídku, ale musím ji odmítnout,“ odpověděl jim Tadeáš, který se dovtípl, že se oba hlásí k nějaké tajné společnosti.

Druhý z mužů se neubráníl zavrčení, které ale adresoval spíše svému druhovi. „Já ti to říkal, že je jedním z těch, co se lehce nadchnou, ale když dojde na činy...“ nedokončil šeptem pronesenou větu.

Počínaje večerí pak bylo znovu přísně zakázáno mluvit. Po jídle se měli bratři odebrat do svých cel a věnovat se četbě nebo něčemu jinému. Bratři, kteří chodili na vyučování, tedy povětšinou usedli za stůl a připravovali si pojednání na zadané téma. Tadeáš častokrát dlouho seděl při svíčkách a dumal nad tím, co by měl na list před sebou napsat. Takovýto úkol mu v Bílém klášteře nikdo nedával. Musel však uznat, že má něco do sebe. Přinejmenším se vždy donutil utřídit si myšlenky.

„Muž se má umět stručně a smysluplně vyjádřit,“ říkával jim bratr Justýn.

Tadeáše tyto chvíle mnohdy bavily, mnohdy ovšem právě naopak. Bratr Justýn totiž trval na tom, aby krátké pojednání napsali po každé hodině, jenže některé vybrané citáty byly tak nicneříkající nebo naopak tak zjevné, že o nich nebylo moc co napsat. To rytíř sedával u stolu dlouho do noci a snažil se vymyslet alespoň něco, s čím by byl jejich učitel spokojen. Nevypracování úkolu se totiž nekompromisně trestalo.

Na další hodině bratři postupně svá pojednání přede všemi četli a bratr Justýn toho či onoho pochválil nebo naopak toho či onoho pokáral, když se mu zdálo, že dotyčný neodhalil pravý význam uvedeného citátu.

A tak rovnoměrně plynul den za dnem. Tadeášovi zdejší život dokonce v jisté míře i vyhovoval. Po náročnějších letech měl konečně příležitost si důkladněji odpočinout. Odpolední práce totiž nebyly ve srovnání se správčováním Milotína nijak náročné.

Ale i nepříjemné chvíle dokázal Šedý klášter svým hostům přichystat. Stále bylo patrné, že Tadeáš s Mojmírem jsou odjinud a že neznají některé drobnosti. Jednou se tak oba bratři sešli těsně před večerí a zamklý Mojmír se podělil se svým trápením.

„Tadeáši, víš, já si vážím ticha, ale nepřipadá ti, že to tu přehánějí?“ řekl. „Včera ráno jsem se probudil v opravdu dobré náladě a když mi na snídani bratr podával můj příděl, bezmyšlenkovitě jsem mu poděkoval. Měl jsi vidět, jaký pohled na mě vrhl. Cítil jsem se opravdu trapně, ale to skutečně považují za hřích, když člověk v dobré víře promluví?“

Anebo ten večerní zákaz mluvení. Víím, že v klášteře pak panuje takřka posvátné ticho, ale já bych se kolikrát nejraději vypravil za tebou a promluvil si s tebou o úkolu, který nám dal bratr Justýn. Ne že bych měl problém udělat si svůj vlastní názor, ale výměna poznatků s ostatními tak, jak to děláme u nás, přece není na škodu.“

Tadeáš se na Mojmíra zadumaně podíval. Sám se podobnými myšlenkami dost často zabýval. Zdejší pravidla na něj působila na jednu stranu přínosným dojmem, ale na druhou stranu jej také v mnohém svazovala.

Když se mu Mojmír nyní svěřil, tak také přispěl svou zkušeností: „Já jsem pro změnu asi před pěti dny potkal po večeři na chodbě jednoho bratra. Mířil zrovna ven na nádvoří a protože jsem se odtud právě vrátil, varoval jsem ho, že schody jsou už namrzlé, ať si dá pozor. Ohlédl se na mě, přikývl a šel dál. Byl bych na to zapomněl, kdyby za mnou předevčírem nepřišel do cely představený a neřekl mi, že jsem ho zklamal.

V tu chvíli do mě uhodilo. Marně jsem vzpomínal, co jsem asi mohl provést, ale nic se mi nevybavilo. A tak mi sám připomněl, že jsem promluvil navzdory zákazu, a dodal, že tady bývá zvykem, že se bratr, který se prohřešil, alespoň přizná a požádá o trest. Protože jsem tak neučinil, musí mi uložit trest tvrdší.

Snažil jsem se mu vysvětlit, jak se celá událost stala, a také jsem popravdě řekl, že jsem o nutnosti ohlášení vlastního přechínu nevěděl. Odpověděl mi pouze, že tady podle dohody nejsem hostem a že pravidla pro mě tedy platí jako pro všechny ostatní. Protože se jednalo o první prohřešek tohoto druhu, tak mi uložil pouze jednodenní mlčení. Však sis sám mohl všimnout, že jsem ráno v kapli mohl váš zpěv jen poslouchat a že jsem svou práci bratru Justýnovi nepřečetl, ale jen odevzdal.“

Předepsaných pravidel bylo více a netýkaly se jen mlčení. Tadeáš s Mojmírem čas od času nějaké překročili, protože na ně nebyli zvyklí. Ve výsledku tak byli jedni z nejtrestanějších bratrů. Častokrát museli po večerech vykonávat nějaké přidělené práce navíc. Většinou se jednalo o nějaký úklid, čištění nebo něco podobného. Tadeášovi tyto činnosti nevadily, ale naplňovaly ho jen v případě, že měly nějaký smysl. Tresty se však mnohdy udělovaly jen tak, aby práce byla pokáranému bratrovi co nejnepříjemnější. Tadeáš jednou dokonce drhl svícny v kapli, které tři dny před tím po sobě čistili jiní bratři. Mojmírovi byl zase dvakrát nakázán půst, což ho vzhledem k těžké práci v kovárně zasáhlo více, než by bylo vhodné.

Do skutečného křížku s ostatními se však Tadeáš dostal až jiný den. Bratr Justýn na jedné hodině zadal ke zpracování myšlenku: „Trest je nejlepší pomoc.“ Tadeáše inspirovalo prožití z posledních týdnů, a tak se skutečně rozepsal. Jeho práce byla třikrát delší než obvykle. Uváděl v ní, že něco takového jako trest – v tom současném

A pak přišla sem do naší vesnice, že? Čarodějnice! Uhrančivá, není divu, že vašnostu okouzčila.“

Tadeáš nyní pod umouněnou tváří zahlédl odlesk dřívější krásy. Žena musela být jako dívka velice krásná, ale život v bídě se na ní podepsal.

„Tady máš za ta jablka,“ vytáhl Tadeáš z měšce peníze a dal je výrostkovi. „A ty pojď se mnou,“ řekl ženě a pomohl jí vstát.

„Máš hlad?“ zeptal se jí, když byli kousek stranou a lidé se vrátili ke svým běžným starostem. Žena přikývla, a tak jí Tadeáš k jablkům přidal i své jídlo. Zhltna ho jedna dvě a pak se sklopeným zrakem zůstala stát. Náhle ale zpozorněla a začala si prohlížet Hromovo kopyto.

„Co je?“ zeptal se jí Tadeáš. Žena se však sehnula a začala koni ohmatávat pravou přední nohu. Přitom ho jemně plácala a hladila. Po chvíli se ukázalo, že Hrom měl nad kopytem zabodnutý trn, který ho trochu píchal při každém pohybu.

„Ta to s koňmi umí,“ pronesl Jan, který tomu přihlížel.

„To tedy ano, Hrom na sebe nenechá sáhnout jen tak od někoho,“ přikývl Tadeáš.

Bratři se pak radili, co s ní udělají. Tadeáš se odešel přeptat místních lidí, kde vůbec žena žije a co je zač. Zjistil, že se jí všichni tak trochu bojí a nikdo s ní nechce mít nic společného. Prý umí zaříkávat. A krade.

„A má nějakou práci? Z čeho žije?“ ptal se rytíř. Na to mu však všichni odpověděli, že s ženou nechtějí mít nic společného. Tadeášovi to začínalo být jasné. Žena, kterou jako dívku nějaký urozený pán zmrazil, žila jako žebrák. Spávala, kde se dalo, a jedla, co se dalo. Práci jí nikdo nesvěřil, a tak jí nezbylo než jídlo krást.

Rozhodl se tedy, že jí přispěje nějakou částkou na jídlo a že se pokusí někomu domluvit, aby ji vzal do svých služeb. Když se však vrátil ke koním, našel u nich kromě Jana také dva bratry z Modrého kláštera. Překvapení bylo tím větší, že debata mezi rytíři začínala být vyhrocená. Jan něco energicky gestikuloval a Tadeáš i na dálku poznal, že se jeho přítel přemáhá, aby nezačal křičet.

„Tady bratři si přišli ženu odvést,“ řekl Jan rozhorleně, když Tadeáš dorazil.

„Je to zlodějka a musí být potrestána,“ reagoval jeden z místních rytířů. Někdo zřejmě nelenil a ihned přivolal bratry řádu.

„Mějte slitování, bratři,“ oslovil je Tadeáš. „Vždyť ta žena nemá ani na jídlo, nemá ani kde spát.“

„Vyloučeno. Co by řekli ostatní, kdybychom ji ponechali bez trestu? To by se nám tu zlodějina velmi rychle rozmohla,“ trvali na svém bratři s modrou přezkou.

Tadeáš si nebyl jistý, jak moc je vhodné, aby tady s Janem přede všemi využili své právo, a tak si alespoň vymínil, že ženu do kláštera doprovodí taky. Bratři se tedy rozjeli. Žena vedle nich cupitala a zahanbeně se dívala do země. I když byla na pohrdlivé pohledy lidí, kteří se za ní po cestě otáčeli, zvyklá, nebylo jí to nic příjemného.

Jan zaraženě seděl v sedle a nic neříkal. Tadeáš to nakonec nevydržel, seskočil a kráčel vedle ženy. Nemohl pochopit, jak mohou bratři jet na koni a nechat bosou ženu jít po kamenech. Teprve pak si uvědomil, jak málo je žena oblečena, a tak přes ní přehodil svůj plášť. To už se však neobešlo bez nesouhlasného zakroucení hlavami ze strany bratrů z Modrého kláštera.

Když konečně stanuli u brány, pronesl vyšší z bratrů: „Tak ji zas vedeme.“

Stráž věděla, co má dělat. Dva bratři v hnědém rouše přistoupili k ženě, chopili se jí a někam ji začali odvádět.

„Nenechám tě tam,“ zavolal ještě Tadeáš a na oplátku se mu dostalo prosebného, avšak jinak beznadějného pohledu.

Rytíři se nechali zavést přímo k představenému. Předali mu listinu a vysvětlili mu vše, co bylo třeba. Bez dlouhých okolků pak Tadeáš svedl řeč na zadrženou ženu. Vysvětlil představenému, co se stalo, i to, jak ji jeho bratři odvedli.

„Co s ní bude?“ zeptal se nakonec.

„Coby. Den, dva ji necháme zavřenou a pak ji pustíme. Co taky s ní,“ odpověděl Arnošt.

„A co si od toho slibujete?“

„U ní? Nic. Ale každého, kdo je přistižen při nějakém podobném činu, na čas uvězníme, aby mohl zpytovat své svědomí a pokusit se o svou nápravu. Té ženě velkou naději nedávám, ale rád je třeba dodržovat.“

„A ptali jste se jí vůbec na svědomí?“ ptal se dál Tadeáš a ani si nevšiml, že zapomněl na svůj obvyklý respekt k představeným a že postupně zvyšuje hlas. Jan se po něm jen překvapeně ohlédl.

„Jak to myslíš?“ zeptal se zaraženě Arnošt.

„Vy jste nikdy neviděli, jak se chuděra stydí, když něco ukradne? Vždyť ona ukradla čtyři jablka! Nemá ani na jídlo! Když jí po dvou dnech pustíte, co si myslíte, že bude lepší? O práci se jí nepostaráte a když se jí ostatní bojí, tak kde má vzít na jídlo?“